

**ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТУСА
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

**ДОНЕЦЬКИЙ РЕГІОНАЛЬНИЙ НАУКОВИЙ ЦЕНТР
НАПрН УКРАЇНИ**

ГОСПОДАРСЬКИЙ СУД ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ

ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ: СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ

МАТЕРІАЛИ

**Всеукраїнської науково-практичної конференції,
присвяченої 35-річчю кафедри господарського права
Донецького національного університету імені Василя Стуса**

11–12 жовтня 2019 року

**Вінниця
2019**

УДК 346.2:338.1-029:3(477):005.745(082)

*Рекомендовано до друку вченою радою юридичного факультету
Донецького національного університету імені Василя Стуса
(протокол № 3 від 24 жовтня 2019 р.)*

Правове забезпечення соціально-економічного розвитку: стан та перспективи: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої 35-річчю кафедри господарського права Донецького національного університету імені Василя Стуса (м. Вінниця, 11–12 жовтня 2019 р.). Наук. ред. А. Г. Бобкова, А. М. Захарченко. Вінниця: Донецький національний університет імені Василя Стуса, 2019. 254 с.

ISBN 978-617-7295-21-0

У збірнику представлені матеріали доповідей і повідомлень учасників Всеукраїнської науково-практичної конференції «Правове забезпечення соціально-економічного розвитку: стан та перспективи», присвяченої 35-річчю кафедри господарського права Донецького національного університету імені Василя Стуса (м. Вінниця, 11–12 жовтня 2019 р.). Розглядаються загальні питання правового забезпечення соціально-економічного зростання; пропонуються напрями оновлення господарського та господарсько-процесуального законодавства, удосконалення правового забезпечення розвитку земельних, аграрних, екологічних та природоресурсних відносин; сучасні методики викладання окремих юридичних дисциплін соціально-економічного спрямування.

Збірник розрахований на наукових, науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів і наукових установ, докторантів і аспірантів, юристів-практиків.

Відповідальність за точність поданих фактів, цитат, цифр і прізвищ в матеріалах доповідей і повідомлень несуть автори.

УДК 346.2:338.1-029:3(477):005.745(082)

ISBN 978-617-7295-21-0

© Колектив авторів, 2019
© Донецький національний університет
імені Василя Стуса, 2019

ЗМІСТ

I. Правове забезпечення соціально-економічного зростання

<i>Амелічева Л. П.</i> Щодо проблеми визначення права на гідну працю у світлі концепції сталого розвитку	10
<i>Галабурда Т. В.</i> Щодо заходів впливу Національного банку України за порушення банківського законодавства	13
<i>Гончаренко О. М.</i> Питання адвокатування корпоративної соціальної відповідальності в Україні	14
<i>Гостєва О. Ю., Гришко В. В.</i> Сутність інвестиційно-інноваційної моделі в умовах сталого розвитку	17
<i>Зельдіна О. Р.</i> Впровадження принципу соціальної справедливості оподаткування як напрям підвищення якості життя	18
<i>Кониченко О. М.</i> Щодо розмежування понять «посадова особа» та «службова особа» в законодавстві України.....	20
<i>Корзун О. Г.</i> Щодо поняття сталого людського розвитку	22
<i>Костенко Ю. О.</i> Нове в адміністративних процедурах.....	24
<i>Кулявець О. С.</i> Конституційна скарга як засіб захисту соціально-економічних прав	26
<i>Матвєєв П. С.</i> Синергія освіти, науки та бізнесу як критерій соціально-економічного розвитку в Україні	28
<i>Никитченко Н. В.</i> До питання реформування юридичної освіти.....	30
<i>Турченко Є. І.</i> Транскордонне співробітництво у сфері інноваційної діяльності.....	32
<i>Турченко О. Г.</i> Регіональна політика і сталий розвиток	34
<i>Удод А. М.</i> Окремі питання відповідальності у сфері захисту прав споживачів.....	36
<i>Шапаренко О. А.</i> Законотворча робота комітетів Верховної Ради України: проблемні питання	38
<i>Яворовенко Н. М.</i> Правове забезпечення корпоративної соціальної відповідальності: досвід Франції.....	40

II. Оновлення господарського та господарсько-процесуального законодавства

<i>Андрейцев В. В.</i> Законодавчі засади господарської діяльності, пов'язаної з об'єктами підвищеної небезпеки: стан та перспективи удосконалення.....	43
<i>Апанасенко К. І.</i> Директива ЄС про послуги на внутрішньому ринку та дозвільне законодавство у сфері господарювання.....	46
<i>Аягут Н. Г.</i> Деякі особливості визначення поняття морського порту.....	48
<i>Бакалінська О. О.</i> Саморегулювання господарської діяльності в сучасній парадигмі змін	50
<i>Бахур О. В.</i> Щодо поняття порушення прав на об'єкти інтелектуальної власності у сфері господарювання.....	53
<i>Беляневич О. А.</i> Про цілі договірних прав в епоху цифрової економіки	56
<i>Бобкова А. Г., Захарченко А. М.</i> Щодо оновлення правової парадигми організації і здійснення господарської (економічної) діяльності	58
<i>Бобкова А. Г., Парфенюк І. І.</i> Щодо видів соціально-комунальних зобов'язань суб'єктів господарювання.....	61
<i>Будурова Г. М.</i> Банкрутство державних підприємств: що змінить Кодекс України з процедур банкрутства?	63
<i>Бутирський А. А.</i> Проблемні питання участі фізичних осіб у господарському судочинстві.....	65
<i>Бутирська І. А.</i> Розкриття доказів у господарському судочинстві	67
<i>Возняковська К. А.</i> Щодо підгалузевого характеру права неспроможності банків	69
<i>Гичун М. Д.</i> Деякі аспекти банкрутства державних підприємств.....	71
<i>Гнедик Є. С.</i> Господарська компетенція туристичних операторів у сфері медичного туризму.....	73
<i>Горелова Н. С.</i> Щодо правового регулювання соціального підприємництва в Україні.....	75
<i>Гушилик А. Б.</i> Перспективи запровадження банкрутства фізичних осіб	77
<i>Гушилик С. М.</i> Адвокатська монополія: за і проти	78
<i>Дерев'янко Б. В.</i> Нові види господарської діяльності як резерв розширення предмета регулювання господарським законодавством	80

<i>Добровольська В. В.</i>	
Щодо інспектування як форми контролю у сфері господарювання	82
<i>Донков С. В.</i>	
Удосконалення правового статусу арбітражного керуючого у законодавстві про банкрутство	84
<i>Дорошенко Л. М.</i>	
Способи захисту прав учасників господарських товариств	86
<i>Дякуновський О. Є.</i>	
Принцип «спочатку думай про малих» як фактор впливу на розвиток підприємницької діяльності в Україні та Республіці Польща	90
<i>Захарченко А. М.</i>	
Щодо порядку позаприватизаційного відчуження об'єктів державної власності	92
<i>Зятіна Д. В.</i>	
Проблематика фактів, що не потребують доказування за чинним ГПК України	95
<i>Іванюта Н. В.</i>	
Оновлення господарсько-процесуального законодавства: ідеологічна складова	96
<i>Ілларіонов О. Ю.</i>	
Інструментарій стабілізації господарського законодавства	98
<i>Кабенок Ю. В.</i>	
Новели дисциплінарної відповідальності арбітражних керуючих за Кодексом України з процедур банкрутства	100
<i>Клименко О. В.</i>	
Господарська юрисдикція як чинник ефективної судової реформи в Україні	102
<i>Коваль І. Ф.</i>	
Роль і завдання сучасного права в розвитку відносин інтелектуальної власності	105
<i>Коверзнев В. О.</i>	
Щодо удосконалення господарського процесуального законодавства України	108
<i>Кологойда О. В.</i>	
Правова природа публічної безвідкличної вимоги про придбання акцій	111
<i>Кравець І. М.</i>	
Організатори торгівлі та торгові посередники як суб'єкти господарсько-торговельних відносин	114
<i>Кравченко Т. С.</i>	
Відшкодування немайнової шкоди як спосіб захисту права на ділову репутацію суб'єктів господарювання	116
<i>Курепіна О. Ю.</i>	
Публічна закупівля вугілля для соціально значущих об'єктів: деякі проблеми та шляхи вирішення	119
<i>Лукач І. В., Поєдинок В. В.</i>	
Рекодифікація господарського законодавства України: пошук концепції	121
<i>Лехкодун І. О.</i>	
Щодо набуття статусу товариств з обмеженою та додатковою відповідальністю однієї особи	123

<i>Малига В. А.</i>	Правове забезпечення збалансованості інтересів як умова реалізації ефективної державної регуляторної політики.....	125
<i>Мартинюк О. В., Гоцуляк Ю. В.</i>	Норми магдебурзького права як джерело торгового права в Україні.....	127
<i>Маслій І. В.</i>	Щодо участі прокурора у господарському процесі: огляд судової практики	129
<i>Мельничук О. Ф.</i>	Правові засади діяльності закладу вищої освіти як суб'єкта господарювання.....	131
<i>Мілаш В. С.</i>	До питання про господарсько-правове забезпечення цифровізації економіки.....	133
<i>Моїсєєв Ю. О., Подоляк А. В.</i>	До питання класифікації господарських відносин щодо використання чужого майна.....	135
<i>Ніколенко Л. М.</i>	Доступність до правосуддя в умовах проведення судової реформи.....	137
<i>Оверковський К. В.</i>	Питання державної реєстрації застави майнових прав промислової власності.....	139
<i>Олійник О. С.</i>	Сучасний стан та перспективи правового регулювання інноваційних правовідносин	143
<i>Олюха В. Г.</i>	Товариство Червоного Хреста України як учасник господарських відносин.....	145
<i>Пацурія Н. Б.</i>	Модернізація правового регулювання ринку небанківських фінансових послуг у світлі останніх законодавчих змін (в аспекті захисту прав страхувальників)	147
<i>Подцерковний О. П.</i>	Про потреби відновлення ретельного суспільного обговорення правових рішень у сфері економіки	149
<i>Погоріленко А. В.</i>	Законодавче регулювання укладення електронних договорів між суб'єктами господарсько-договірних відносин в Україні	151
<i>Попова А. В.</i>	Окремі аспекти господарських правовідносин на ринках небанківських фінансових послуг	152
<i>Радзивілюк В. В.</i>	Проблеми визначення кола суб'єктів банкрутства	154
<i>Резнікова В. В.</i>	Поняття та підстави для забезпечення позову в господарському судочинстві (крізь призму новітньої судової практики Верховного Суду)	156
<i>Резніков В. І.</i>	Визнання недійсними правочинів як спосіб збільшення майнової бази боржника в контексті оновлення законодавства про банкрутство.....	160

<i>Рудковський А. Є.</i>	Оновлення господарського законодавства України в частині законодавства України про страхування	162
<i>Савчук Є. Ю.</i>	Щодо напрямів удосконалення законодавства у сфері надання освітніх послуг	164
<i>Селіванова І. А.</i>	Нові законодавчі підходи до регулювання державно-приватного партнерства та концесії.....	166
<i>Серебрякова Ю. М.</i>	Щодо наслідків невиконання мирової угоди, яка затверджена в порядку господарського судочинства	168
<i>Смітюх А. В.</i>	Щодо підходів до правового регулювання інвестиційних відносин при рекодифікації господарського права	169
<i>Стаднік І. В.</i>	Правове забезпечення як умова ефективності господарсько-правового механізму.....	171
<i>Степанова Т. В.</i>	Щодо оптимізації касаційного перегляду малозначних справ: за аналізом практики Верховного Суду	173
<i>Титова О. В.</i>	Щодо правового режиму значних правочинів товариства з обмеженою відповідальністю	176
<i>Тюріна Ю. Є.</i>	Майно боржника в процедурах банкрутства	178
<i>Уркевич В. Ю.</i>	Майнові спори суб'єктів господарювання: практика Великої Палати Верховного Суду	180
<i>Устименко В. А., Джабраїлов Р. А.</i>	Концептуальні аспекти рекодифікації (оновлення) господарського законодавства України	183
<i>Феофанова І. М.</i>	Щодо реформування інституту державної допомоги суб'єктам господарювання	185
<i>Чайковська В. В.</i>	Щодо окремих проблем правового режиму послуг у зовнішньоекономічній діяльності.....	187

III. Правове забезпечення розвитку земельних, аграрних, екологічних та природоресурсних відносин

<i>Андрейцев В. І.</i>	Еколого-правові аспекти антропозахисту у процесі сталого розвитку України.....	189
<i>Антонюк О. І.</i>	Аксіома «Jura novit curia» у справах щодо використання земельної ділянки без оформлення правовстановлюючих документів	192

<i>Асатрян Є. М.</i>	
Земельно-правові аспекти розвитку сільського туризму в Україні.....	194
<i>Балюк Г. І., Власенко Ю. Л., Цвигун Д. П.</i>	
Еколого-правові умови забезпечення соціально-економічного розвитку України	196
<i>Бричковський В. А.</i>	
Щодо правового регулювання кредитування фермерських господарств	199
<i>Гафурова О. В., Кісельова В. В.</i>	
Деякі питання функціонування Аграрного страхового пулу.....	200
<i>Герасименко Н. О.</i>	
Роль концепції сталого розвитку у формуванні засад державної політики у сфері зміни клімату	202
<i>Джумагельдієва Г. Д.</i>	
Сільське господарство & енергетика: боротьба до перемоги або пошук шляхів сталої взаємодії.....	204
<i>Дудоров О. О., Мовчан Р. О.</i>	
Про доктринальне визначення поняття «злочини у сфері земельних відносин»	206
<i>Єрмоленко В. М., Гафурова Т. Р.</i>	
Деякі питання розвитку сільськогосподарської кооперації	209
<i>Заєць О. І.</i>	
Окремі проблеми здійснення земельної реформи.....	211
<i>Золотарьова Д. М.</i>	
До питання про спеціальні земельні обов'язки суб'єктів, що проводять розвідувальні роботи	212
<i>Каракаш І. І.</i>	
Правові засади забезпечення обігу земель сільськогосподарського призначення: історія та сучасність	214
<i>Кірін Р. С.</i>	
Енергетичні корисні копалини як об'єкти надро-господарських відносин: понятійні аспекти	216
<i>Kovalenko T., Tamburelli G.</i>	
Notes on Pre-Emption Rights in the Sale of Agricultural Land.....	219
<i>Ковальчук Т. Г.</i>	
Щодо правового регулювання опромінення харчових продуктів в Україні	221
<i>Копиця М. А., Носік В. В.</i>	
Проблематика визначення поняття публічного адміністрування в теорії аграрного права України	224
<i>Липницька Є. О.</i>	
Щодо напрямів екологізації законодавства про транспорт.....	226
<i>Лісова Т. В.</i>	
Деякі особливості відновлення земель в умовах погіршення їхнього стану.....	229
<i>Марченко С. І.</i>	
Соціально-правові питання забезпечення продовольчої безпеки України	230

<i>Носік В. В.</i>	Проблеми земельного, аграрного, екологічного права у забезпеченні реалізації Цілей сталого розвитку в Україні	231
<i>Оганова К. О.</i>	Окремі питання використання земель у процесі виробництва електроенергії	233
<i>Павлюченко Ю. М.</i>	Правові форми аграрного ринку	235
<i>Плюхова А. Ю.</i>	Розвиток відносин із забезпечення екологічної безпеки при видобуванні вугілля: історико-правові аспекти	237
<i>Санніков Д. В.</i>	Окремі питання механізму правового регулювання земельних відносин	240
<i>Шульга М. В.</i>	Правова природа довічного успадкованого володіння землею	241
<i>Якубович І. І.</i>	Особливості правового регулювання біржових договорів із зерном	243

IV. Сучасні методики викладання юридичних дисциплін соціально-економічного спрямування

<i>Калаченкова К. О.</i>	Щодо питання діджиталізації освіти	246
<i>Кобецька Н. Р.</i>	Інноваційні методи викладання екологічного права (нотатки з власного досвіду).....	248
<i>Руденко Л. Д.</i>	До питання про модель змішаного навчання при викладанні дисципліни «Господарське право»	251

стю. Нормативну основу цієї течії становлять Керівні принципи ООН з прав людини в сфері бізнесу 2011 р. Рада ООН з прав людини закликала всі держави прийняти національні плани дій (НПД) для імплементації зазначених Керівних принципів; наразі НПД розроблено й опубліковано переважною більшістю країн ЄС, США, Південною Кореєю, Колумбією, Чилі, Грузією. Україна належить до країн, які перебувають в процесі розробки НДП¹; вважаємо, що положення такого НДП повинні бути інтегровані в новий кодекс.

Г. Архітектура нового кодексу повинна бути відкритою, що означає принципову можливість урегулювання будь-якої кількості питань, кожному з яких буде присвячено окремий розділ. Не підтримуємо виділення в кодексі загальної частини; разом з тим, перший розділ кодексу має бути присвячено, по суті, загальним для усієї сфери регулювання поняттям. Кількість і перелік розділів повинні визначатися, виходячи з практичної доцільності урегулювання відповідних питань саме в кодексі, виходячи з фактичного стану економічного законодавства в Україні. Вважаємо за потрібне наголосити, що кодекс не повинен бути «конспектом» основних положень про всі галузі й сфери господарювання: питання, винесені в кодекс, повинні бути врегульовані саме в ньому на рівні, який вимагатиме хіба що підзаконної деталізації, інакше знову матимемо проблему бланкетних норм та низької регулятивної сили кодексу, а отже, й сумніви в доцільності його існування.

*Лехкодух І. О.,
старший викладач кафедри господарського права
Донецького національного університету
імені Василя Стуса*

ЩОДО НАБУТТЯ СТАТУСУ ТОВАРИСТВ З ОБМЕЖЕНОЮ ТА ДОДАТКОВОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ ОДНІЄЇ ОСОБИ

Для забезпечення ефективної діяльності товариств з обмеженою та додатковою відповідальністю (далі – ТОВ) однієї особи важливе значення має урегульованість питання набуття ними відповідного статусу, оскільки вирішення цього питання впливає на визначення початку перебігу періоду, впродовж якого ці суб'єкти виступають носіями прав, обов'язків та законних інтересів.

На законодавчому рівні загальні положення щодо набуття статусу ТОВ, які рівною мірою стосуються і ТОВ однієї особи, закріплені в Цивільному кодексі України², Господарському кодексі України³, законах України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань»⁴, «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю»⁵ та інших нормативно-правових актах. Водночас більшість цих положень потребують уточнення, оскільки наявність лише одного учасника ТОВ, порівняно зі статусом інших ТОВ, обумовлює відповідні особливості його набуття.

У юридичній науці загальні питання набуття статусу суб'єктами господарювання розробляли В. К. Мамутовим, В. С. Щербиною та іншими вченими. Окремі аспекти питання набуття статусу ТОВ однієї особи розглядали О. М. Вінник, Ю. Ю. Акіменко, Т. В. Блащук, А. Гук, Ю. М. Крупка, В. В. Міщук та інші дослідники. Втім вони аналізували положення нормативно-правових актів, які нині зазнали значних змін та не досліджували окреслене питання в цілому.

¹ National Action Plans on Business and Human Rights. URL: <https://globalnaps.org/> (дата звернення: 28.05.2019).

² Цивільний кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 р. № 435-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. №№ 40–44. Ст. 356 (зі змінами).

³ Господарський кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 р. № 436-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. №№ 18–22. Ст. 144 (зі змінами).

⁴ Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань: Закон України від 15 травня 2003 р. № 755-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. №№ 31–32. Ст. 263 (зі змінами).

⁵ Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю: Закон України від 6 лютого 2018 р. № 2275-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2018. № 13. Ст. 69 (зі змінами).

Вищенаведене вказує на актуальність заявленої теми дослідження, метою якого є виявлення особливостей та обґрунтування пропозицій щодо набуття статусу ТОВ однієї особи.

Набуття суб'єктами господарювання певного юридичного статусу пов'язується з офіційним визнанням державою відповідного юридичного факту шляхом його засвідчення – державною реєстрацією, перелік підстав проведення якої є вичерпним та міститься у Законі України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань».

На законодавчому рівні визначена лише одна підстава набуття статусу ТОВ однієї особи – створення товариства однією особою, яка стає його єдиним учасником (ч. 2 ст. 114 Цивільного кодексу України). При цьому під створенням господарської організації, якою є і ТОВ однієї особи, прийнято розуміти здійснення її засновниками та органами державної влади сукупності правомочних дій, спрямованих на визнання новоствореного суб'єкта на державному рівні¹. З цього можна зробити висновок, що створення однією особою відбувається шляхом заснування товариства або внаслідок реорганізації існуючого суб'єкта господарювання, а саме: перетворення господарської організації, що має одного учасника, добровільного виділу або поділу.

Таким чином, підстави набуття статусу ТОВ однієї особи потребують уточнення з урахуванням загальних положень стосовно будь-якого суб'єкта господарювання, оскільки таке ТОВ може набувати цього статусу і після створення ТОВ кількома особами.

У розвиток цієї тези варто зазначити, що на практиці кількість учасників ТОВ може зменшитись до однієї особи внаслідок спадкування або набуття єдиним учасником часток інших учасників товариства, виходу або виключення інших учасників з товариства. Крім цього, ТОВ однієї особи може бути створено внаслідок примусового виділу відповідно до рішення Антимонопольного комітету України. Статус ТОВ однієї особи також може набуватись у випадку концентрації у власності однієї особи всіх часток у статутному капіталі товариства та примусовій реорганізації (виділу) суб'єкта господарювання.

Враховуючи зазначене, можна зробити висновок, що підставами набуття статусу (юридичного) ТОВ однієї особи є проведення державної реєстрації: а) створення шляхом заснування однією особою; б) створення шляхом реорганізації (добровільного або примусового виділу, поділу, перетворення) діючого суб'єкта господарювання; в) зменшення кількості учасників товариства до однієї особи, розмір частки у статутному капіталі якої дорівнює 100 %.

Варто зазначити, що на практиці зустрічаються випадки зменшення кількості учасників ТОВ, які мають право на управління товариством, до однієї особи, розмір частки у статутному капіталі якої менший 100 %. Зокрема, у випадку непередбачуваної втрати інших учасників (у разі смерті, оголошення судом безвісно відсутнім або померлим учасника-фізичної особи чи припинення учасника-юридичної особи) або набуття товариством частки у власному статутному капіталі. В цих випадках відбувається набуття фактичного статусу ТОВ однієї особи, особливістю якого, порівняно з юридичним статусом ТОВ однієї особи, є визнана на державному рівні наявність інших учасників, які не можуть реалізовувати свої управлінські права внаслідок законодавчо закріплених обмежень або встановлення державою факту припинення існування такої особи.

Отже, набуття фактичного статусу ТОВ однієї особи відбувається з таких підстав: встановлення факту припинення існування особи або набуття ТОВ частки у власному статутному капіталі, якщо це призвело до зменшення кількості учасників ТОВ, що мають право на управління товариством, до однієї особи, розмір частки у статутному капіталі якої менший, ніж 100 %.

Таким чином, проведений аналіз вказує на те, що статус ТОВ однієї особи може бути юридичним та фактичним. Особливості набуття юридичного статусу ТОВ однієї особи обумовлені кількісним складом учасників товариства, фактичного – зміною кількісного складу учасників, які мають право на управління товариством. Разом з цим у нормативно-правових актах наявні прогалини, які потребують усунення, та положення, конкретизація яких підвищить якість урегульованості питання набуття статусу такими господарськими організаціями.

¹ Мамутов В. К., Знаменский Г. Л., Хахулин К. С. Хозяйственное право: учебник / под ред. В. К. Мамутова. К.: Юринком Интер, 2002. URL: http://adhdportal.com/book_824_chapter_60__1._Porjadok_i_osnovnye_ehrapy_sozdaniya_subektov_khozjajstvovaniya.html (дата звернення: 25.09.2019).

Ключовими напрямками доопрацювання положень щодо набуття статусу ТОВ однієї особи пропонуються:

– визначення підстав набуття юридичного статусу ТОВ однієї, а саме: 1) створення ТОВ однієї особи шляхом: а) заснування однією особою; б) реорганізації діючих господарських організацій в добровільному порядку; в) реорганізації діючих господарських організацій в примусовому порядку; 2) концентрація у власності однієї особи всіх часток у статутному капіталі товариства внаслідок: а) набуття єдиним учасником; б) спадкування єдиним учасником; в) виходу інших учасників з товариства; г) виключення інших учасників з товариства;

– закріплення підстави набуття фактичного статусу ТОВ однієї особи, а саме: зменшення кількості учасників ТОВ, що мають право на управління товариством до однієї особи, розмір частки у статутному капіталі якої менший, ніж 100 % внаслідок: а) припинення існування інших учасників; б) набуття ТОВ частки у власному статутному капіталі;

– поширення на товариства, що набули фактичний статус ТОВ однієї особи, особливостей правового статусу суб'єктів, що мають юридичний статус ТОВ однієї особи.

Реалізація наведених пропозицій потребуватиме внесення відповідних змін до Закону України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю».

Подальші дослідження доцільно присвятити аналізу та удосконаленню положень щодо припинення статусу ТОВ однієї особи.

*Малига В. А.,
доцент кафедри міжнародних відносин і дипломатичної служби
Львівського національного університету імені Івана Франка,
кандидат юридичних наук, доцент*

ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗБАЛАНСОВАНOSTІ ІНТЕРЕСІВ ЯК УМОВА РЕАЛІЗАЦІЇ ЕФЕКТИВНОЇ ДЕРЖАВНОЇ РЕГУЛЯТОРНОЇ ПОЛІТИКИ

Регуляторні акти виступають важливим інструментом державної регуляторної політики (далі – ДРП), який реально впливає на результат її реалізації. Саме тому важливо звернути увагу на наявність при цьому чіткого механізму забезпечення узгодженості між собою прав та законних інтересів усіх суб'єктів господарських відносин. Будь-яка незбалансованість, відсутність гармонії у регуляторних відносинах призводить до негативних наслідків щодо правового забезпечення прав та інтересів усіх зацікавлених суб'єктів.

Закон України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» тлумачить принцип збалансованості як забезпечення у регуляторній політиці балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави. Йдеться про наявний трикутник, на кутах якого знаходяться вказані актори. При цьому їхні інтереси можуть бути різно, а іноді і протилежно, спрямовані, а у певних випадках можуть повністю або частково збігатись.

Відповідно до п. 3 ст. 5 ГКУ суб'єкти господарювання та інші учасники відносин у сфері господарювання здійснюють свою діяльність у межах встановленого правового господарського порядку, дотримуючись вимог законодавства «на основі оптимального поєднання ринкового саморегулювання економічних відносин суб'єктів господарювання та державного регулювання макроекономічних процесів» (п. 1 ст. 5). Фактично це означає, що реалізація державної регуляторної політики є складним процесом, результатом якого виступає встановлення раціонального співвідношення ринкових умов та державного втручання в економічні процеси. При цьому єдиною підставою останнього повинна бути лише необхідність скоригувати спрямованість та глибину ринкових змін з метою досягнення найвищого ефекту для кожного учасника господарських правовідносин. З одного боку, це означає усунення перешкод для розвитку господарської діяльності, з іншого – недопущення прийняття економічно недоцільних та неефективних регуляторних актів. При цьому всі вищезазначені дії, в першу чергу, спрямовані на врахування позицій всіх зацікавлених сторін, тобто тих суб'єктів, які мають певний інтерес щодо реалізації ДРП.